

پیازچه زایی مستقیم در لیلیوم *Lilium lotgiflorum* Var. Gironde در شرایط

درون شیشه ای

نرگس مجتهدی، مرجان آزموده فرد، امید دبیر اشرافی

موسسه تحقیقات بیوتکنولوژی کشاورزی، کرج

تکثیر و تولید گیاهان زینتی با استفاده از تکنیک کشت بافت، یکی از روش‌های نوین پرورش این گیاهان می‌باشد. با توجه به وابستگی کشور به واردات پیاز لیلیوم تلاش می‌شود که بتوان روشی مناسب جهت تکثیر انبوه این گیاه در داخل کشور به دست آورد. تولید لیلیوم‌های تجاری از طریق پیازچه‌زایی مستقیم با استفاده از قطعات فلس در شرایط درون شیشه از مهمترین روش‌های تکثیر این گیاه می‌باشد. لذا جهت یافتن بهترین غلظت تنظیم‌کننده‌های رشد جهت پیازچه‌زایی، غلظت‌های مختلف تنظیم‌کننده‌های رشد بنزیل آمینوپورین (۳-۰/۳-۰/۲-۰ میلی‌گرم در لیتر) در ترکیب با غلظت‌های مختلف نفتالن استیک اسید (۳-۰/۳-۰/۲-۰ میلی‌گرم در لیتر) به عنوان یکی از عوامل اصلی در پیازچه‌زایی مستقیم *Lilium longiflorum* var. Gironde مورد ارزیابی قرار گرفت. آزمایش‌ها، در قالب فاکتوریل با طرح پایه کاملاً تصادفی اجرا و تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها به کمک نرم‌افزار آماری SAS و مقایسه میانگین‌ها با آزمون دانکن صورت گرفت. پس از خریداری پیازهای وارداتی از یکی از تولیدکنندگان لیلیوم، جداسازی فلس‌ها و ضدعفونی سطحی آن‌ها، ریزنمونه‌ها از قسمت قاعده‌ای فلس‌ها به قطعات ۱ سانتی‌متری بریده شدند. سپس در محیط‌های تیمار شامل محیط پایه MS، ۲٪ ساکارز و ۰/۷٪ آگار قرار گرفتند. صفات مورد ارزیابی شامل درصد پیازچه‌های تشکیل شده در هر تیمار، وزن هر پیازچه تولید شده در هر ریزنمونه، تعداد پیازچه‌های تولید شده در هر ریزنمونه، ارتفاع هر پیازچه تولید شده در هر ریزنمونه، محل تشکیل پیازچه‌های هر ریزنمونه (قاعده‌ای، جانبی، راسی)، تعداد فلس در هر پیازچه تولید شده در هر ریزنمونه و تعداد پیازچه‌های ریشه‌دار شده در هر ریزنمونه بررسی شد. نتایج نشان داد که اثر ساده تنظیم‌کننده‌های رشد بنزیل آمینوپورین و نفتالن استیک اسید بر تمامی صفات (وزن، تعداد فلس در هر ریزنمونه، طول، قطر و تعداد پیازچه‌های تولید شده) معنی‌دار بود اما ترکیب هورمونی بنزیل آمینوپورین ۰/۲- میلی‌گرم در لیتر و نفتالن استیک اسید ۰/۳- میلی‌گرم در

کشت بافت - پوستر

لیتر بهترین ترکیب هورمونی از لحاظ تعداد پیازچه‌های تولید شده و ریشه‌زایی بود. ناحیه قاعده‌ای ریزنمونه‌ها، بیشترین تعداد پیازچه را در مقایسه با نواحی جانبی و راسی تولید کردند.